

Η Στατιστική Επιστήμη στην Υπηρεσία του Κοινωνικού Συνόλου

Γ. Χρ. Γεωργίου
Διευθυντής
Στατιστικής Υπηρεσίας

Η 20^η Οκτωβρίου του 2010 έχει καθορισθεί με ψήφισμα των Ηνωμένων Εθνών ως η πρώτη Παγκόσμια Ημέρα Στατιστικής. Με την ευκαιρία αυτή, ο κόσμος όλος γιορτάζει τη μεγάλη προσφορά των επίσημων στατιστικών στοιχείων στο κοινωνικό σύνολο. Ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, κ. Μπαν Γκι-Μουν, κάλεσε τους αρχηγούς κρατών να στέψουν αυτή την ιστορική Παγκόσμια Ημέρα Στατιστικής με επιτυχία, αναγνωρίζοντας το ρόλο της στατιστικής στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της κοινωνίας.

Στόχος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τη μέρα αυτή, είναι η αναγνώριση της συνεισφοράς του παγκόσμιου στατιστικού συστήματος σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο, με την ελπίδα να ενδυναμωθεί η επίγνωση και εμπιστοσύνη του κοινού στις επίσημες στατιστικές. Η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, με τη σειρά της, συμμερίζεται αυτό το όραμα. Η Παγκόσμια Ημέρα Στατιστικής είναι εδώ για να στηρίξει το έργο όλων των στατιστολόγων, ανεξάρτητα από το περιβάλλον και φόντο εργασίας τους, την κουλτούρα και πολιτισμό τους, την περιοχή και το κράτος τους.

Η Στατιστική Υπηρεσία από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει αναδιοργανωθεί και προσαρμοστεί σε νέα δεδομένα αρκετές φορές, με πιο πρόσφατη την αναδιοργάνωση που έγινε κατά τη διάρκεια της προεναξιακής περιόδου, όταν το τότε Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών κλήθηκε να αναλάβει το σημαντικό έργο της Εναρμόνισης του Στατιστικού Συστήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας με αυτό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διαδικασία αυτή, όμως, έδωσε και μια τεράστια ώθηση και πρωτόγνωρο ενδιαφέρον για στατιστική ενημέρωση και στατιστικά δεδομένα, ώστε σήμερα καθημερινά να υπάρχουν δημοσιευμένες στον τύπο οι ανακοινώσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο τόσο στη διαμόρφωση πολιτικής, όσο και στην παρακολούθηση της υλοποίησης στόχων, παρέχοντας στους χρήστες μια ολοκληρωμένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη εικόνα για καταστάσεις που τυγχάνουν μελέτης και ελέγχου. Ο ρόλος των επίσημων στατιστικών γίνεται ακόμα πιο ζωτικός σε περιόδους οικονομικής κρίσης, όπως και αυτή που διανύουμε τώρα, καθώς αποτελούν το βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση της πορείας της οικονομίας αλλά και για τον έλεγχο επίτευξης προκαθορισμένων στόχων, με την ποσοτικοποίηση των διαφόρων μεγεθών και καταστάσεων που παρατηρούνται στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον.

Στόχος της Στατιστικής Υπηρεσίας δεν αποτελεί απλά η δημοσίευση επίσημων στατιστικών στοιχείων. Επιδίωξη της Στατιστικής Υπηρεσίας υπήρξε ανέκαθεν η παραγωγή έγκυρων στατιστικών υψηλής ποιότητας, καθώς και η έγκαιρη δημοσίευση τους, σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής, η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου έχει υιοθετήσει τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές, καθιστώντας έτσι δεσμευτική την ήδη υπάρχουσα προσέγγιση για παραγωγή στατιστικών στοιχείων υψηλής ποιότητας. Η υιοθέτηση του Κώδικα επαναβεβαιώνει και την εφαρμογή των βασικών αρχών της συνεισφοράς, ακεραιότητας και επαγγελματισμού στις πρακτικές της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου.

Ο Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές καθορίζει, μεταξύ άλλων, βασικές αρχές για την επαγγελματική ανεξαρτησία, τη διασφάλιση της ποιότητας των στοιχείων που παράγονται και του στατιστικού απορρήτου, την αμεροληψία και αντικειμενικότητα, την ορθή μεθοδολογία, τις κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες, τη μη υπερβολική επιβάρυνση των συμμετεχόντων, τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, την ακρίβεια και αξιοπιστία, και την έγκαιρη και έγκυρη έκδοση στατιστικών

στοιχείων. Στη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου προσπαθούμε επίμονα, ώστε όλες οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την παραγωγή στατιστικών στοιχείων, να διέπονται από τις βασικές αυτές αρχές.

Βεβαίως, πέρα από τα όσα ανέφερα πιο πάνω, θα ήθελα, επίσης, να σημειώσω ότι η παραγωγή στατιστικών στοιχείων υψηλής ποιότητας δε θα ήταν ποτέ δυνατή χωρίς την πολύτιμη συνεργασία των συμμετεχόντων, που έχουν την ευθύνη παροχής των ζητούμενων στοιχείων. Η αυξημένη ανάγκη σε επίσημες στατιστικές, ειδικότερα στην περίοδο οικονομικής κρίσης που διανύουμε, δημιουργεί επιπλέον ανάγκες, με αποτέλεσμα να ζητούνται στοιχεία από νοικοκυριά ή επιχειρήσεις σε τακτική βάση, αυξάνοντας έτσι και την επιβάρυνση στους συμμετέχοντες.

Η Στατιστική Υπηρεσία δε μένει άπρακτη μπροστά στο φαινόμενο αυτό. Αντιθέτως, κάνουμε το καλύτερο που μπορούμε, έτσι ώστε να μειωθεί αυτή η επιβάρυνση. Αυτό το επιτυγχάνουμε με τη συγχώνευση ερευνών, οι οποίες ζητούν παρεμφερή ή παραπλήσια στοιχεία, με την πρόσληψη και εκπαίδευση απογραφέντων για συλλογή των ζητούμενων στοιχείων έτσι ώστε να μην απευθυνόμαστε απευθείας στους συμμετέχοντες, καθώς επίσης και με τη χρήση διοικητικών πηγών, όπου αυτό είναι εφικτό.

Πέρα, όμως, από τις προσπάθειες αυτές, η πραγματικότητα παραμένει ότι χωρίς την πολύτιμη συνεργασία των συμμετεχόντων, το έργο της Στατιστικής Υπηρεσίας για έγκαιρη δημοσίευση έγκυρων στατιστικών στοιχείων θα ήταν πάρα πολύ δύσκολο. Έτσι, με την ευκαιρία της Πρώτης Παγκόσμιας Ημέρας Στατιστικής, θα ήθελα να υπερτονίσω τη σημαντικότητα και αναγκαιότητα της συνεχούς τους συμμετοχής σε έρευνες που διεξάγονται από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου. Η συνεργασία αυτή χαίρει βαθιάς εκτίμησης αλλά ακόμη πιο σημαντικά, εξυπηρετεί το καλό του κοινωνικού συνόλου.